

Ivan Goran Kovačić:

JAMA

I.

Krv je moje svjetlo i moja tama.

Blaženu noć su meni iskopali
Sa sretnim vidom iz očinih jama;
Od kaplja dana bijesni oganj pali
Krvavu zjenu u mozgu, ko ranu.
Moje su oči zgasle na mome dlanu.

Sigurno još su treperile ptice
U njima, nebo blago se okrenu;
I ćutio sam, krvavo mi lice
Utonulo je s modrinom u zjenu;
Na dlanu oči zrakama se smiju
I moje suze ne mogu da liju.

Samo kroz prste kapale su kapi
Tople i guste, koje krvnik nađe
Još gorčom mukom duplja koje zjapi -
Da bodež u vrat zabode mi slađe:
A mene dragost ove krvi uze,
I ćutio sam kaplje kao suze.

Posljednje svjetlo prije strašne noći
Bio je bljesak munjevita noža,
I vrisak, bijel još i sad u sljepoći,
I bijela, bijela krvnikova koža;
Jer do pojasa svi su bili goli
I tako nagi oči su nam boli.

O bolno svjetlo, nikad tako jako
I oštro nikad nisi sinulo u zori,
U strijeli, ognju; i ko da sam plako
Vatrene suze s kojih duplje gori:
A kroz taj pako bljeskovi su pekli,
Vriskovi drugih mučenika sjekli.

Ne znam, koliko žar je bijesni trajo,
Kad grozne kvрге s duplja rasti stanu,
Ko kugle tvrde, i jedva sam stajo.
Tad spoznah skliske oči na svom dlanu
I rekoh: "Slijep sam, mila moja mati,
Kako ću tebe sada oplakati..."

A silno svjetlo, ko stotine zvona
Sa zvonika bijelih, u pameti
Ludoj sijevne: svjetlost sa Siona,
Divna svjetlost, svjetlost koja svijeti!
Svijetla ptico! Svijetlo drvo! Rijeko!
Mjeseče! Svjetlo ko majčino mlijeko!

Al ovu strašnu bol već nisam čekao:
Krvnik mi reče: "Zgnječi svoje oči!"
Obezumljen sam skoro preda nj kleko,
Kad grč mi šaku gustom sluzi smoči;
I više nisam ništa čuo, znao:
U bezdan kao u raku sam pao.